

เศรษฐกิจภาคเหนือกับแรงส่งในระยะต่อไป

นุกูล มุกลิมาศ

เศรษฐกรอาวุโส ส่วนเศรษฐกิจภาค

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ

ไตรมาสแรกของปี 2556 ผ่านไปอย่างรวดเร็ว ภาพกิจกรรมเศรษฐกิจที่คึกคักในปีก่อนยังคงจดจำได้ ทั้งยอดจำหน่ายรถยนต์สูงเป็นประวัติการณ์ การก่อสร้างบ้านจัดสรร คอนโดมิเนียม โครงการลงทุนของภาครัฐมีเป็นจำนวนมาก อีกทั้งเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ภาพเศรษฐกิจที่ดีดังกล่าว ส่วนใหญ่ได้รับแรงกระตุ้นจากมาตรการภาครัฐไม่ว่าจะเป็นนโยบายรถยนต์คันแรก โครงการรับจำนำข้าว และการเพิ่มค่าจ้างขั้นต่ำ รวมทั้งอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำ

เมื่อมีขึ้นก็ย่อมมีลงเป็นวัฏจักร เศรษฐกิจภาคเหนือในไตรมาสแรกปีนี้แม้จะขยายตัวได้ แต่ก็มิมีสัญญาณชะลอตัว ซึ่งพิจารณาได้จากแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่มาจาก 4 เครื่องยนต์หลักคือ การบริโภค การลงทุน การใช้จ่ายภาครัฐ และการค้าต่างประเทศ พบว่า เครื่องยนต์ด้านการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนเริ่มแผ่วลงตามมาตรการกระตุ้นของภาครัฐที่สิ้นสุดลงในไตรมาสก่อน ยอดสั่งจองรถยนต์จำนวนมากในปีก่อน มีแนวโน้มว่า จะขายได้จริงไม่เท่ากับจำนวนที่จองไว้เพราะเริ่มเห็นผู้ซื้อไม่มารับรถที่จองไว้ ยอดขายในห้างสรรพสินค้าและเครื่องใช้ไฟฟ้าก็ชะลอลงเช่นกัน สำหรับการใช้จ่ายภาครัฐเครื่องยนต์อาจจะไม่แรงเท่าที่ควรแต่จะเป็นปัจจัยชั่วคราวเพราะสาเหตุหลักเกิดจากช่วงเดียวกันปีก่อนมีการเร่งเบิกจ่ายสูงกว่าปกติ

ด้านการค้าต่างประเทศของภาคเหนือก็ชะลอลงเช่นกัน แม้การค้าขายตามแนวชายแดนของภาคเหนือยังเพิ่มขึ้น ตามความต้องการบริโภคสินค้าของตลาดพม่าและลาว โดยเฉพาะพม่ามีความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภค เช่น อาหาร วัสดุก่อสร้าง และน้ำมันเชื้อเพลิง เพิ่มมากขึ้น ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจประเทศ ส่วนการส่งออกไปประเทศอื่นๆ พบว่า มีมูลค่าลดลงตามการส่งออกสินค้าหลายชนิด อาทิ ข้าว เครื่องประดับ และเซรามิกประเภทเครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร ซึ่งเป็นผลมาจากเศรษฐกิจคู่ค้ายังไม่ฟื้นตัวดีนักโดยเฉพาะยุโรป

ในขณะที่การท่องเที่ยวเป็นเครื่องยนต์พิเศษที่ช่วยพยุงเศรษฐกิจของภาคเหนือ โดยเฉพาะการเข้ามาของนักท่องเที่ยวชาวจีนเป็นจำนวนมาก

ทิศทางเศรษฐกิจในระยะต่อไปยังขยายตัวได้ แม้การบริโภคและการลงทุนจะชะลอลงในไตรมาสแรก แต่ระยะถัดไป ภาคอุปสงค์ยังคงเป็นแรงขับเคลื่อนหลักของเศรษฐกิจ โดยมีปัจจัยสนับสนุนสำคัญจากรายได้ครัวเรือนและการจ้างงานอยู่ในระดับสูง **การใช้จ่ายมีแนวโน้มเข้าสู่ภาวะปกติ**เมื่อเทียบกับที่เร่งตัวมากในปีก่อน **ด้านการลงทุนภาคเอกชน**ยังคงเป็นขาขึ้นทั้งการก่อสร้างและการลงทุนเครื่องจักรตามการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตเพื่อลดการพึ่งพาแรงงานที่ค่าแรงสูงขึ้น

สำหรับการใช้จ่ายภาครัฐจะเป็นแรงเสริมสำคัญในช่วงปลายปีโดยเฉพาะงบลงทุนโครงการบริหารจัดการน้ำและโครงสร้างพื้นฐานกว่า 2 ล้านล้านบาท จะเป็นแรงกระตุ้นให้การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวตามและเศรษฐกิจภาคเหนือก็จะได้รับประโยชน์จากโครงการนี้เช่นกัน

การขยายตัวของเศรษฐกิจพม่าช่วยให้การค้าต่างประเทศของภาคเหนือขยายตัวได้ต่อเนื่อง โดยเฉพาะการค้าชายแดน การส่งออกไปพม่าเติบโตเกือบ 10 เท่า ในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมาและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีก หลังจากพม่าเปิดประเทศและการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี 2558 อีกทั้งเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาเริ่มฟื้นตัว ในขณะที่เศรษฐกิจจีนและประเทศในกลุ่มเอเชียยังคงขยายตัวได้จะช่วยให้การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมหลายชนิดของภาคเหนือ อาทิ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และผักผลไม้แปรรูปเพิ่มมากขึ้น

ด้านการท่องเที่ยวแม้ในไตรมาสแรกของปีนี้ แนวโน้มจะชะลอลงจากไตรมาสก่อนซึ่งเป็นไปตามฤดูกาล แต่เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนยังคงเพิ่มขึ้นตามจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ประกอบกับในระยะต่อไปจะมีการจัดงานประชุมระดับนานาชาติที่ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ จังหวัดเชียงใหม่ อาทิ การประชุมระดับผู้นำด้านน้ำแห่งภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (14-20 พฤษภาคม 2556) และ Thailand Rice Convention 2013 “Pushing ASEAN towards the World’s Rice Hub” (26-28 พฤษภาคม 2556)

โดยสรุปจึงคาดว่า เศรษฐกิจภาคเหนือในระยะต่อไปจะยังมีแรงส่งพอควร อย่างไรก็ตาม ผลจากเศรษฐกิจชะลอตัวในไตรมาสแรก ทำให้มีความเสี่ยงที่ต้องเฝ้าระวัง ได้แก่ **สินเชื่อกาครั่วเรือน**ที่อยู่ในระดับสูง ซึ่งอาจส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ สัญญาณที่สำคัญคือ จำนวนรถยนต์คันแรกที่ถูกยึดคืนเพิ่มมากขึ้น ความร้อนแรงของ**อสังหาริมทรัพย์**จากโครงการที่เปิดใหม่โดยเฉพาะหัวเมืองใหญ่เพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใดและการเร่งตัวของราคาจากการเก็งกำไร และประเด็นสุดท้าย ความไม่แน่นอนของ**ภาวะเศรษฐกิจโลก** ที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยและภาคเหนือในระยะต่อไป

